

आदर्शगाव विकास कार्यक्रम

अ.क्र.	योजनेचे स्वरूप व कार्यपद्धती
१)	➤ लोकसहभागातून ग्रामविकास व त्यासाठी लोक कार्यक्रमात शासनाचा सहभाग तसेच सत्तेचे विकेंद्रीकरण, गावांचा सर्वकष व सर्वांगीण विकास या संकल्पनेतून सप्तसूत्रीची अंमलबजावणी (नसबंदी, नशाबंदी, कु-हाडबंदी, चराईबंदी आणि श्रमदान लोटाबंदी व बोअरवेल बंदी) करण्याच्या अटी नुसार गाव, शिवार व लोकविकासाची कामे करण्यासाठी आदर्शगाव योजनेची सुरुवात राज्यात १९९२ ला करण्यात आली. ➤ आदर्शगाव संकल्प व प्रकल्प योजना सन १९९४-९५ पासून राज्यस्तरीय योजना म्हणून राबविण्यात येत आहे. ➤ दि. १० मार्च, २०१५ च्या शासन निर्णयानुसार या योजनेची अंमलबजावणी करण्यात येत आहे. गावाचा सामायीक विकासाचा आराखडा हा प्रामुख्याने दोन भागात विभागला जाणार आहे. ➤ गाभा विकास कामे (रु.१२०००/- प्रति हे. भौगोलीक क्षेत्राप्रमाणे) आणि ➤ गाव विकास मुलभूत विकास कामे (गाभा विकास कामाच्या आराखड्याच्या एकूण रकमेच्या २५ टक्के रक्कम प्रमाणे.)

गावनिवडीचे निकष

अ.क्र.	सिंचित क्षेत्रफळासाठी अट	लोकसंख्या	महसुली क्षेत्र
१)	• गावाच्या एकूण क्षेत्रापैकी सर्व प्रकारचे मिळून ३० टक्क्यापेक्षा जास्त सिंचन क्षेत्र नसावे. • या क्षेत्रात कॅनॉल आणि लिफ्ट या बाबी खाली भिजणाऱ्या क्षेत्राचा समावेश राहिल.	< १००००	२५०० हेक्टर

अ.क्र.	वर्ष	उपलब्ध निधी
१)	२०२५-२६	रु.१०.०० कोटी